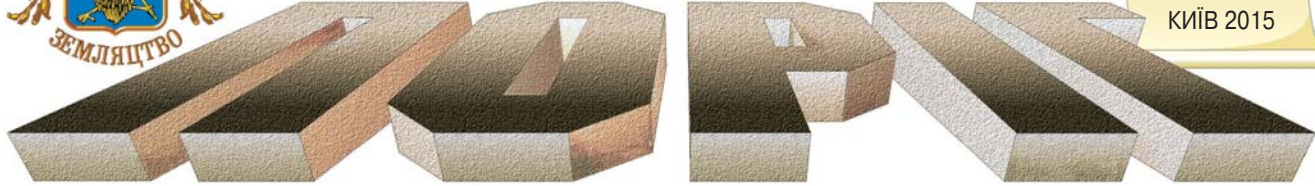

РІД НАШ КРАСНИЙ, РІД ПРЕКРАСНИЙ!

ОТЧИЙ

ЧАСОПИС
РІК ЗАСНУВАННЯ
2002
ЛЮТИЙ
Число 2 (158)
КИЇВ 2015

Видання товариства "Чернігівське земляцтво"

РОЗМОВА СЕРДЕЦЬ

Нинішня зима не лякає людей лютими морозами та рясними хурделицями. Це ніби Боже наслання на згорьовану українську землю, яку продовжують шматувати вороги ближні і дальні. І того вечора на фасаді першого павільйону Міжнародного виставкового центру, що став родинним гніздом для чернігівців, скромно ярло привітання учасникам щорічного земляцького зібрання та численним гостям з найріднішого Чернігово-Сіверського краю. Не звучали гніздом для чернігівців, скромно ярло привітання учасникам щорічного земляцького зібрання та численним гостям з найріднішого Чернігово-Сіверського краю. Не звучали під високе склепіння заливисті голоси народних колективів, як було у попередні роки: на все наклала свій чорний відбиток війна.

Та, незважаючи на все, чернігівці ще раз довели, що вміють протистояти будь-яким випробуванням долі, що розмову їх сердець не заглушать жодні ворожі гармати. І привід для цього був важливий – адже столичні чернігівці збиралися відзначити 19-річчя своєї великої дружної родини.

За традицією, у величезному приміщенні були розташовані мальовничі експозиції чернігівських музеїв, творчих майстерень, роботи народних умільців, туристичних центрів, не були чужими і виставка друкованої продукції відомого видавництва "Дім, сад, город", біля якої клопотався його творець і керівник Микола Халимоненко, і своєрідна пейзажна галерея Григорія Шкребеля, фотOVERнісаж Миколи Засульського. Після ознайомлення із усіма дивами мистецтва складалось враження, що ти побував у незабутніх куточках рідної сторони, де й небо вище, і земля тепліша. Недарма біля експозицій було не пробитися, а від гамору важко було зосередитись на чомусь окремому. Поважно походжали сивочолі ветерани, зігріваючи обіймами та споминами про літа минулі одне одного, переребігали з кутка в кутки веселі молодики, ледь встигаючи за прудкою дітлашною (на жаль, їх було не так багато). Жваво відбувалася реєстрація земляків та гостей, серед яких були і керівники Чернігівської області та районів, і народні депутати України, що представляють у парламенті нашу малу батьківщину, і керівники більшості земляцтв.

Нам пощастило вирвати

із цього стрімкого людського вирування кількох поважних земляків для щирого спілкування. Ось що вони сказали.

Микола Бутко, колишній очільник Чернігівської області:

Я пам'ятаю витоки Чернігівського земляцтва. У той час дехто казав: навіщо це треба, що воно дасть? Я розумів, що воно об'єднає інтелект краю, хто де б не працював. Згодом прийшло розуміння, що це велика сила, здатна робити великі справи, об'єднати зусилля влади, громадянського суспільства заради того, щоб потенціал краю нарощувався. Сказати, що це робиться, на жаль, ні, але люди не втрачають надії, збираються таким загальною, щоб, перш за все, вклонитися рідній землі за те, що подарувала життя. Щодо моїх рідних Крут, то їм не везе на ефективну районну владу. Сільський голова цим не опікується, громадськість не організована. Я теж для Крут щось зробив. Але без влади важко щось зробити далі. Отут і потрібна колективна сила земляцтва, яка здатна вирішувати найбільші завдання.

Петро Шаповал: колишній очільник Чернігівської області, посол України в Киргизії та Білорусі.

Все починається з любові, як казав колись незабутній Олесь Гончар. Ще в час, коли я був вдома до 2001 року, я тягнувся до земляцтва. Особливе тяжіння до рідної Чернігівщини було, коли я тривалий час був у закордонному відрядженні в Киргизії та Білорусі.

ЛЮБІТЬ!

*Кажіть, що банально, а я повторюю,
Бо ішого слова – убийте – не знаю.
Пречисте воно, як одошена віть,
І ніжне, і горде, й суворе – любіть.*

*Воно, як наказ, і воно, як молитва,
Немов геніального скульптора витвір,
Мов яблуко з теплих і щедрих полів,
І ніжне, і горде, й суворе – любіть.*

*О, як воно личить мій Україні,
Як та вишиванка, як пролісок синій.
Невтомно гучить над ордою століть
І ніжне, і горде, й суворе – любіть.*

*Що з того, що сказано люблячим сином
Задовго до мене: "Любіть Україну!"?
Я теж повторю: "Щоб не тліть і не сквіт,
Любіть Україну? як сонце, любіть".*

*Любіть не за кусень рожевого сала –
За те, що колиска вас тут колисала.
Любов пронесіть через тьму лихоліть,
Живіть – любіть. Гемірайте – любіть.*

*Холодну, голодну і простоволосу –
Любіть. І як я похилився на роси,
Любові тій мені крихту вділіть.
І далі живіть. І ще дужче любіть!*

Олександр ОЛІЙНИК

⇒ 4-5

Якою невеселою стала наша країна, чи не так? Якою суворою стала наша країна!
Фідель КАСТРО

У ЛЮТОМУ СВЯТКУЮТЬ СВІЙ ЮВІЛЕЙ:

МОГИЛЬНИЙ Леонід Сільвестрович – 85-ліття. Народився 1 лютого 1930 року в с. Кобижча Бобрівського р-ну. Був на оперативній роботі в органах внутрішніх справ. Полковник міліції. Ветеран праці. Нагороджений Почесною грамотою Верховної Ради України та низкою медалей і орденів.

СКОРИНА Олександр Арсентійович – 85-ліття. Народився 1 лютого 1930 року в с. Орлівка Куликівського р-ну. Обіймав посади заступника головного редактора "Української газети", головного редактора журналу "Рідна природа". Член Національної спілки журналістів України, автор прозових книг.

СТАРЧЕНКО Маргарита Луківна – 85-ліття. Народилася 3 лютого 1930 року в с. Стрільники Бахмацького р-ну. Працювала завідуючою жіночої консультації лікарні. Автор багатьох наукових праць. Ветеран праці.

ФУРТАТОВА Ольга Мефодіївна – 85-ліття. Народилася 15 лютого 1930 року в с. Озеряни Варвинського р-ну. Працювала вихователем у дитячому будинку та в соціальній сфері.

ШУЛЯК Василь Миколайович – 80-річчя. Народився 20 лютого 1935 року в с. Покровка Прилуцького р-ну. Працював на залізницях Росії та України. Спеціаліст з питань залізничної логістики компанії "Гермес Трейдинг ЛТД". Почесний залізничник України.

СВИРИДЕНКО Федір Миколайович – 75-річчя. Народився 3 лютого 1940 року в с. Тур'я Щорського р-ну. Після виходу у відставку 23 роки працював начальником ВОХР заводу "Буревісник". Підполковник у відставці.

ДАШКЕВИЧ Михайло Павлович – 75-річчя. Народився 22 лютого 1940 року в с. Вересоч Куликівського р-ну. Перебував на дипломатичній роботі. З 1995 р. – Надзвичайний і Повноважний Посол України в Японії, а з 1999 р. – Надзвичайний і Повноважний Посол України в Алжирській Народній Демократичній Республіці.

У складі делегації України брав участь у роботі багатьох сесій Генеральної асамблеї ООН та міжнародних конференцій під егідою МОП, ЮНКТАД, ЄЕК ООН.

Нагороджений орденом "За заслуги" III ступеня.

МІРОШНИЧЕНКО Микола Олександрович – 70-річчя. Народився 1 лютого 1945 року в с. Григорівка Бахмацького р-ну. Працював понад 30 років у Київському облвиконкомі начальником відділу житлово-комунального господарства.

ВОЛИНЧУК Тетяна Василівна – 70-річчя. Народилася 2 лютого 1945 року в смт Лосинівка Ніжинського р-ну. Була завідувачем аптеки № 2 м. Києва. Провізор вищої категорії. Відмінник охорони здоров'я. Ветеран праці.

КАМСЮК Валентин Васильович – 70-річчя. Народився 22 лютого 1945 року в с. Скіток Ріпкинського р-ну. Був генеральним директором ТОВ "Вега", головним інженером фірми "Горизонт.ю.ей", бudoвав нафтопродуктопровід у Нігерії.

Учасник ліквідації аварії на ЧАЕС.

МЕДВІДЬ Іван Іванович – 65-річчя. Народився 10 лютого 1950 року в с. Червоні Партизани Носівського р-ну. Працює начальником охорони в редакції газети "Урядовий кур'єр".

ПРОЦЬКО Віктор Іванович – 65-річчя. Народився 13 лютого 1950 року в с. Червоний Колодязь Ніжинського р-ну. Обіймав інженерні, господарські та управлінські посади на заводах та в партійних органах. Директор ДП "Український центр "Безпека".

Нагороджений Подякою Президента України.
КРАПИВ'ЯНСЬКИЙ Микола Іванович – 65-річчя. Народився 18 лютого 1950 року в Носівці. Працював начальником цеху НДІ "Квант". Ветеран праці.

РОМАНЕНКО Валентин Петрович – 65-річчя. Народився 19 лютого 1950 року в с. Бахмач Бахмацького р-ну. Працював на різних посадах у сфері освіти, міністром освіти Автономної Республіки Крим, начальником Департаменту розвитку загальної середньої позашкільної і дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України. Доцент. Відмінник народної освіти України.

ЄСЕПЧУК Ольга Андріївна – 60-річчя. Народилася 26 лютого 1950 року в с. Підлісся Козелецького р-ну. Голова профспілки працівників торгівлі громадського харчування малого та середнього бізнесу м. Києва "Голосієво".

ФІЛОНЕНКО Валентина Василівна – 60-річчя. Народилася 12 лютого 1955 року в Ровеньках Луганської області (батьки родом із Ніжина). Провідний інженер відділу кадрів Київського національного університету ім. В. Гетьмана.

ТІТКОВ Микола Миколайович – 60-річчя. Народився 16 лютого 1955 року в Чернігові. Працює менеджером "Маркетингового центру – 2000".

ТИМОЩЕНКО Анатолій Михайлович – 60-річчя. Народився 16 лютого 1955 року в с. Лосівка Семенівського р-ну. Працював генеральним директором ПрАТ "Атомпрофоздоровниця". Брав активну участь у створенні та облаштуванні будинку для людей похилого віку у Семенівці.

ЯЩУК Альбіна Захарівна – 60-річчя. Народилася 18 лютого 1955 року в с. Тимоновичі Семенівського р-ну. Працювала головним спеціалістом Департаменту управління Міністерства України з надзвичайних ситуацій.

КУКУЛЕВСЬКА Любов Григорівна – 60-річчя. Народилася 28 лютого 1955 року в с. Лизунова Рудня Ріпкинського р-ну. Працює лаборантом Головного бюро судово-медичної експертизи МОЗ України.

СЕРЕДА Антоніна Андріївна – 55-річчя. Народилася 25 лютого 1960 року в с. Нова Басань Бобрівського району. Головний бухгалтер ЖБК "Квазар 9".

ГОЛОВАЧ Ірина Василівна – 55-річчя. Народилася 1 лютого 1960 року в Києві (батьки родом з Прилуцького р-ну). Викладач по класу скрипки музичної школа ім. Л. Ревуцького, учасник ансамблю "Благовість-2000".

Дорогі земляки!

Рада товариства "Чернігівське земляцтво" сердечно вітає вас із ювілеєм і зичить усім доброго здоров'я, великих успіхів у житті, оптимізму, сімейного щастя, невтомного добротворства в ім'я рідної землі.

УГОДА

про співпрацю

Чернігівської обласної державної адміністрації,
Чернігівської обласної ради,
Ради Товариства "Чернігівське земляцтво"
в м. Києві на 2015 рік

Керуючись взаємним прагненням поглиблювати співпрацю органів виконавчої влади та місцевого самоврядування Чернігівщини та Товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві у розв'язанні актуальних питань економічного та соціально-культурного життя області, пропагуванні духовних надбань Чернігово-Сіверського краю, Сторони зобов'язуються:

1. Поглиблювати співпрацю органів влади Чернігівщини з Товариством "Чернігівське земляцтво" в м. Києві та його відділеннями, максимально використовувати можливості земляцтва для соціально-економічного, суспільно-політичного та культурного розвитку регіону.

Облдержадміністрація, обласна рада, рада Товариства, керівники відділень

2. У напрямі розвитку культури, туризму та краєзнавства в області об'єднати зусилля для:

- ◆ налагодження співпраці та прямих контактів між закладами культури і мистецтва, обласними відділеннями творчих спілок, фондами, аматорськими та іншими організаціями культури Чернігівщини та Києва, а також проведення днів культури, художніх виставок, гастролей колективів і солістів, інших культурних заходів;

- ◆ проведення культурно-мистецьких заходів, науково-практичних конференцій у Національному архітектурно-історичному заповіднику "Чернігів стародавній", Національному історико-культурному заповіднику "Гетьманська столиця" та інших музейних установах;

- ◆ реалізації спільних проектів з Благодійним фондом ім. Г. Вороного (Варвинський район);

- ◆ проведення VII обласного фольклорного фестивалю-конкурсу ім. В. Полевика (Щорський район);

- ◆ проведення Міжрегіонального туристичного форуму "Чернігівщина туристична-2015";

- ◆ відзначення 120-річчя від дня народження композитора Г. Верьовки;

- ◆ проведення обласного козацького свята і м. Батурина Бахмацького району;

- ◆ проведення обласного свята "Купальська традиція";

- ◆ проведення VII відкритого фестивалю традиційної слов'янської культури та бойових єдиноборств "Київська Русь" (сміт Любеч Ріпкинського району);

- ◆ проведення X Міжнародного фестивалю національних культур "Поліське коло";

- ◆ проведення XI Всеукраїнського літературно-мистецького свята "Седнівська осінь";

- ◆ проведення XIII обласного благодійного фестивалю дитячої та юнацької творчості "Звичайне диво".

Облдержадміністрація, обласна рада, рада Товариства, керівники відділень

3. Сприяти розвитку економічного та інвестиційного потенціалу Чернігівщини через:

- ◆ проведення презентацій, ярмарків, виставок-продажів товарів і послуг провідних підприємств усіх галузей промисловості;

- ◆ роботу загальнодержавної презентаційної експозиції "Нова Україна і світ" у м. Києві;

- ◆ виставку-презентацію Чернігівської області "Сіверські контракти-2015" у рамках загальнодержавної виставкової акції "Барвіста Україна" у м. Києві;

- ◆ сприяння товаровиробникам Чернігівської області у просуванні сільськогосподарської продукції та продовольчих товарів на ринках міста Києва, інших регіонів України, виходу на міжнародні ринки;

- ◆ популяризацію та рекламування продукції чернігівських виробників при проведенні зустрічей з представниками закордонних делегацій.

Облдержадміністрація, обласна рада, рада Товариства

4. Провести спільні заходи щодо відзначення:

- ◆ 70-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 років;

- ◆ Дня Конституції України;

- ◆ 240-річчя від дня народження П. Прокоповича;

- ◆ Дня незалежності України;

- ◆ 196-ї річниці від дня народження П. Куліша;

- ◆ 72-ї річниці визволення м. Чернігова та області від нацистських загарбників;

- ◆ Дня українського козацтва та Дня захисника України.

Облдержадміністрація, обласна рада, рада Товариства, керівники відділень

5. Співпрацювати в напрямі створення умов для повноцінного духовного розвитку учнів загальноосвітніх навчальних закладів, студентів вищих навчальних закладів, соціального захисту вихованців шкіл-інтернатів із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей-інвалідів, зокрема через:

- ◆ сприяння діяльності Товариства щодо проведення благодійних акцій, спрямованих на соціальний захист вихованців

шкіл-інтернатів із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей-інвалідів;

- ◆ продовження співпраці в напрямі поліпшення умов утримання, виховання та реабілітації дітей у центрах соціально-психологічної реабілітації дітей (м. Ніжин, м. Чернігів та с. Хмільниця Чернігівського району);

- ◆ продовження надання допомоги загальноосвітнім навчальним закладам області для поліпшення їхньої навчально-матеріальної бази, зокрема в рамках акції "Комп'ютер – у рідну школу";

- ◆ сприяння участі учнівської та студентської молоді у заходах, присвячених відзначенню ювілейних дат видатних осіб, життя та діяльність яких пов'язана з Чернігівщиною.

Облдержадміністрація, обласна рада, рада Товариства

6. Сприяти випуску книг авторів Чернігівщини, організації їх презентацій. Надавати підтримку розвитку книговидання в області у цілому. Сприяти розповсюдженню вітчизняної книги серед закладів освіти, науки, культури, надавати всіляку підтримку її поширенню іншими можливими способами.

Облдержадміністрація, обласна рада, рада Товариства, керівники відділень

7. Сприяти діяльності волонтерських організацій, громадських об'єднань, окремих громадян, які надають допомогу бійцям АТО, членам родин загиблих та поранених учасників бойових дій, а також вимушеним переселенцям.

Облдержадміністрація, обласна рада, рада Товариства, керівники відділень

8. Забезпечувати постійний обмін інформацією про діяльність Товариства. Сприяти розміщенню в земляцькому часописі "Отчий поріг" та обласних ЗМІ інформації про спільні заходи, проведені в містах та районах області.

Облдержадміністрація, обласна рада, рада Товариства, керівники відділень

В.о. голови Чернігівської обласної державної адміністрації
Голова обласної ради
Голова Ради Товариства "Чернігівське земляцтво" у м. Києві
С. ЖУРМАН М. ЗВЕРЄВ В.ТКАЧЕНКО

16 січня 2015 року

м. Київ

←1 Коли я зустрічався з діаспорою, обов'язково перекидався подумки на своїх земляків. Скажу з вдячністю, що наше земляцтво, його керівництво надавало дуже велику допомогу як Сіверщині, так й діаспорі в Киргизії, Білорусі. (До речі, донині багатьом пам'ятається візит групи киргизьких студентів до офісу земляцтва в Палаці спорту, які прибули до Ніжинського педуніверситету вивчати українську філологію з ініціативи тодішнього нашого посла). Для мене всі ці 19 років земляцтва – це бажання зустрічей із цікавими людьми, після яких виникає жадоба віднайти своє коріння. Ми не найгірші діти своїх батьків. Я на будь-якій відстані пізнаю земляка. Навіть якщо він зателефонує із Австралії, я за мовою вгадаю, чи він з Коропа, чи з Прилук родом. Чернігівщина – моя рідня. Навіть колись моя сестра, прочитавши одну книгу, де є й рядки про мене, відзначила: "Ти дуже любиш Чернігівщину". І це так, бо я нікуди не виїхав, повернувся додому. Ось і тут я сьогодні ніби дома.

Нарешті прозвучали заклічні фанфари, і сотні людей рушили до залу. На заднику сцени ярів багатьма барвами польський пейзаж, аж хотілося рушити в зелений розмай. Та не для того зібралися земляки, аби тільки милуватися рідним краєм – попереду був відповідальний етап підведення підсумків річної роботи нашої неповторної громадської організації та планування подальшої діяльності спільно із керівництвом області.

Традиційно перше слово взяв голова Ради Товариства **Віктор Ткаченко**. Він, зокрема, сказав так:

З моменту останньої загальноземляцької зустрічі пройшов рівно рік. Всі ми пам'ятаємо ту пору – час всенародного збурення діями клану тодішнього президента, час пробудження гідності величезних мас людей, час надій на очікувані зміни.

Вже після нашої минулої річної зустрічі Майдан обагрився кров'ю його героїв, але була і втеча за межі України представників бездарної злочинної влади.

А затиш почалась агресія так званих старших братів, яка проходить до сьогодні за давним-давно замисленим нашим північним сусідом сценарієм.

За минулий рік ми поховали 82 наших земляків, найбільше з Козелецького, Бобровицького, Чернігівського, Прилуцького, Ніжинського районів, серед яких і член нашого земляцтва Олег Міхнюк, а двоє наших хлопців-сіверян – Андрій Мовчан та Василь Прохорський навки залишилися на Інститутській – стали Героями України посмертно.

За минулий рік до небес піднялись і душі славних засновників нашого товариства Івана Плюща, Михайла Зубця, Івана Корбача, Олени Лук'янової, Анатолія Боброва та ще 12 активних членів земляцтва.

Давайте разом схилимо голови перед їх світлою пам'яттю і вшануємо членів земляцтва, які відійшли у вічність, та героїв-сіверян хвилиною мовчання.

Події важкого, трагічного, але й героїчного року внесли свої корективи не лише в життя держави, а і в наше земляцькі плани, які піддалися вимушеному коригуванню.

Наші земляки стали активними учасниками Майдану, допомагали хто чим міг –

в облаштуванні могил, увіковіченні пам'яті, інших добрих справах.

Давайте всіх, причетних до благородної справи допомоги захисникам України привітаємо!

В цьому році підведені підсумки дитячого конкурсу "Мій рід – коріння краю".

Практично всі відділення земляцтва надавали допомогу шкільним бібліотекам районів області в поповненні їх книжкового фонду, медичним закладам у придбанні ліків, медпрепаратів і обладнання.

Члени земляцтва сприяли у вступі випускників шкіл до вищих навчальних закладів столиці, працевлаштуванню земляків у Києві, поселенню в гуртожитках, підтримці багатодітних сімей, інвалідів, окремих пенсіонерів, дітей з малозабезпечених сімей.

Пріоритетним напрямом для багатьох осередків земляцтва залишалось книговидавництво – в першу чергу на теми дослідження рідного краю, відтворення його історії.

У 2014 році, як і раніше, відбувались зустрічі керівництва осередків з керівниками влади районів Чернігівщини як на малій батьківщині, так і на зборах осередків у Києві.

Варто відмітити тут, в першу чергу, Бобровицький, Бахмацький, Ічнянський, Козелецький, Новгород-Сіверський, Прилуцький, Ріпкинський, Семенівський, Сосницький, Чернігівський райони.

Ці зустрічі завжди були дуже корисними і плідними.

Необхідно підкреслити, що, на жаль, контактів ряду керівників осередків з керівниками деяких районів Чернігівщини з різних причин не відбулося, адже ситуація в країні не могла не позначитись на кадрових рішеннях в обласному центрі і районах Чернігівщини. А як усі знають, епоха перемін – дуже болючий сегмент суспільного становлення і відносин.

Ми всі бажаємо скорішого завершення цих процесів на малій батьківщині та успіхів новопризначеним керівникам на всіх ланках роботи.

Як я вже казав, 2014 рік був роком нових викликів, на які треба було шукати відповіді і державі, і нашому земляцтву. На жаль, не все, заплановане в Угоді про співпрацю земляцтва і чернігівської влади, підписаній минулого року, вдалося здійснити, проте цей документ був дороговказом для роботи земляцтва і на 75% виконаний.

Сподіваюсь, що угода на 2015 рік, підготовлена і погоджена з владою Чернігівщини, яку ми підпишемо сьогодні, буде виконана повністю.

Сьогодні, як ніколи раніше, зростає роль недержавних громадських організацій, і нам потрібна принципова і професійна коргорта людей, які хочуть і можуть будувати нові відносини в суспільстві, нову державу, здатні починати цю роботу

РОЗМОВА СЕРДЕЦЬ

коштами, одягом, харчами, наповнюючи нас і та й не тільки насі намети славним сіверським духом.

Недаремно в світі той час України назвали революцією гідності.

Земляцтвом, його осередками і окремими активістами, які допомагають війнам АТО, зібрані і передані в різні інстанції більше 3-х мільйонів гривень на лікування та протезування поранених, сім'ям загиблих.

На озброєння АТО передані біля 150 тепловізорів, більше чотирьох сотень бронешитів різного класу, захисні шоломи, бронебійні пластини, акумулятори, спальники, теплий одяг, миючі засоби та інше.

Сотні і сотні членів нашої земляцької родини беруть особисту участь у допомозі армії і національній гвардії, опікуються родинами загиблих і скалічених, допомагають

з себе, адже сміття і лихослів'я на вулиці – це не Путін, безкультур'я і незнання історії – це не Янукович, продажність і давання хабарів – це не зовнішні вороги. Все це ми.

Нам треба змінюватись, самоудосконалюватись!

На завершення свого виступу я хочу подякувати найактивнішим членам нашої земляцької родини, які попри свою власну роботу, сімейні клопоти, віддають сили, енергію, вміння на вівтар громадської роботи, без самовідданної праці яких не було б нашого земляцтва.

Під бурхливі оплески залу Віктор Вікторович вручив Почесний знак земляцтва. Особливо душевно сприйняли сотні присутніх появу на сцені вдови відважного захисника України Олега Міхнюка, полеглого на фронті безглуздої війни, Ірини та синів Євгена і Олега, які отримали цю найвищу земляцьку нагороду, вперше присвоєну помертло. У ту хвилину на очах багатьох жінок у залі забриніли гіркі сльози і присутні за одним порухом душі зазмерли стоячи, пошановуючи героя.

Таку ж найвищу земляцьку нагороду отримали Володимир Хільчевський та Андрій Курданов.

А ведуча кермувала зборами. Ось слово бере виконуючий обов'язки голови Чернігівської облдержадміністрації **Сергій Журман**, який говорить:

Доброго вечора, вельмишановна Чернігівська громадо! Ви, як ніхто, автотонно належні до Чернігівського краю. Я радий вітати всіх вас на сьогоднішньому 19 зібранні Чернігівського земляцтва. Вже 19 років поспіль товариство збирає людей, небайдужих до Сіверського краю. Ви численними діями підтримуєте свою малу батьківщину. У надзвичайно складний для нашої держави час особливо важливо зберігати дух єдності, і діяльність саме таких громадських позаполітичних організацій, як Чернігівське земляцтво, надає їй особливої ваги тому, що вас, шановні земляки, пов'язують між собою не бізнесові чи партійні інтереси, а любов до рідної землі. Сьогодні це набуває особливого значення – адже десятки тисяч наших з вами земляків захищають честь і територіальну цілісність нашої країни на сході. Журналісти часто запитують мене: що важче – виступ перед аудиторією, відповідальність за роботу в облдержадміністрації чи відповідальність за економічне зростання або занепад в області, і я кажу: найважче дивитись в очі родичам загиблих наших захисників, вручати нагороди помертло.

В області активно діє волонтерський рух. Вони надають бійцям всю можливу допомогу від психологічної до матеріально-технічної. Війна не могла не вплинути на наше повсякденне життя. Через економію бюджетних коштів нам, на жаль, не вдалося реалізувати в повному обсязі культурно-просвітницькі програми, які були заплановані

на 2014 рік, але ми на достойному рівні відзначили ювілей Тараса Шевченка, Михайла Коцюбинського і Олександра Довженка. Із вдячністю мушу відзначити, що участь у цих та інших культурних заходах брало і Чернігівське земляцтво. Не можна залишити поза увагою і активну участь земляків у економічному житті області, адже вона сприяє розвитку інфраструктури, туризму, залученню інвестицій в економіку регіону. Така тісна співпраця ще раз підтверджує думку про те, що ніякі зовнішні і внутрішні колізії та потрясіння, ніяка зовнішня агресія не здатні розірвати зв'язок справжніх синів і дочок з своєю Чернігівською землею. Події поточного року в Україні ще раз довели, що тільки в єдності наша сила, ми маємо триматися одне одного і тоді ми зможемо будь-які труднощі, будь-якого ворога. А силу й насагу на добрі справи, на розвиток Чернігівщини дасть нам наше коріння, ми повинні пам'ятати, звідки воно, воно з нашої Богом даної Чернігівської землі.

громад Чернігово-Сіверського краю, святої Чернігівської землі. Уклін вам за те добро, яке ви даруєте малій батьківщині нині, коли наша країна переживає нелегкі часи. Завдяки багатьом нашим землякам ми змогли пережити й достойно зустріти всі виклики.

І органи влади, і органи місцевого самоврядування зуміли порозумітись. Хай Господь пошле нам мир і спокій, аби ми будували, засівали землю!

Чернігівщина за роки незалежності в минулому році отримала найвищий урожай зернових. Але ми змушені захищати незалежність нашої держави на сході. Зазнали найтяжчих втрат і чернігівські родини. 19 років Чернігівське земляцтво формує велику родину тут, у столиці. Тож велике спасибі вам від усіх людей Чернігівщини за те, що ви

є такими. Спасибі земляцтву, яке допомагає нам розвивати духовність і культуру.

Сьогодні ми нагороджували помертло Олега Міхнюка. Чернігівська облрада звернулася до Президента України з проханням присвоїти йому звання Героя України. Гадаю, що рішення нашої громади знайде належну підтримку. Бажаю вам і вашим родинам миру і щастя.

Після завершення виступу Микола Зверев вручив Почесні грамоти облради Віктору Сідельову та Олександрі Біличу.

Під веселий дружний гомін залу було підписано традиційну угоду про співпрацю, яку скріпили підписами Віктор Ткаченко, Сергій Журман та Микола Зверев.

Завершив роботу зібрання на диво теплий, закорінений в історію рідної чернігівської сторони концерт, в якому взяла участь заслужений артист України Віталій Свирид, аматорський колектив Бобровицького Будинку культури, самодіяльні артисти з сіл Макошине, Ленінівка, Локнисте Менського району та народного колективу Володимира Новікова під керівництвом заслуженого працівника культури України Юрія Карнауха.

Розмова сердець відбулася. Думається, що наступне ювілейне 20-річчя нашої славної великої родини відбудеться під мирним небом України.

Леонід ГОРЛАЧ
Фото Ганни СКРИПКИ
та Віктора КОШМАЛА

Дозвольте від Президента України Петра Порошенка, від себе особисто привітати вас із сьогоднішнім святом, побажати вам міцного здоров'я, сімейного благополуччя, добра і миру.

Сергій Журман вручив Віктору Ткаченку зображення генеалогічного древа Чернігівських князів, а Михайлу Давиденку та Борису Харитонову Почесні грамоти облдержадміністрації.

Своє слово до земляків виголосив і голова Чернігівської облради **Микола Зверев**.

Дорогі земляки! Прийміть найщиріші вітання від депутатів Чернігівської облради, органів місцевого самоврядування і від

За активну участь у роботі земляцтва та значний внесок у розвиток рідного Чернігово-Сіверського краю нагороджуються:

Почесною грамотою Товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві

Анатолій Собора – Бахмацьке відділення;
Яків Гальченко – Бахмацьке відділення;
Василь Заболотний – Бобровицьке відділення;
Олег Проценко – Борзнянське відділення;
Тарас Проценко – Борзнянське відділення;
В'ячеслав Проценко – Борзнянське відділення;
Володимир Зуб – Варвинське відділення;
Володимир Саченко – Козелецьке відділення;
Ольга Божок – Козелецьке відділення;
Микола Юрченко – Козелецьке відділення;
Іван Юрченко – Козелецьке відділення;
Володимир Гузій – Козелецьке відділення;
Ілля Борисенко – Корюківське відділення;
Іван Єсипенко – Корюківське відділення;
Тамара Катіман – Новгород-Сіверське
відділення;

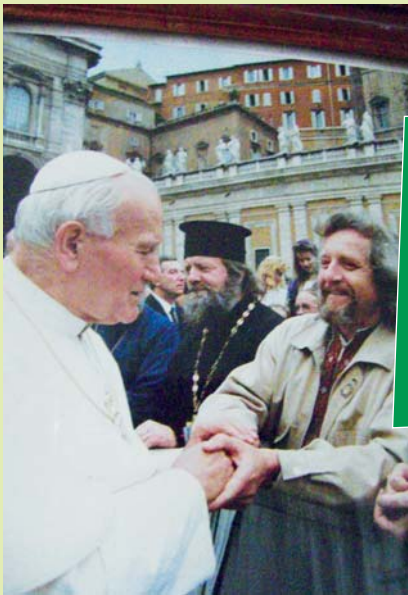
Ніна Заяць – Новгород-Сіверське відділення;
Микола Стратілат – Носівське відділення;
Петро Медвідь – Носівське відділення;
Микола Халимоненко – Прилуцьке відділення;
Володимир Бондаренко – Прилуцьке відділення;
Микола Гордієнко – Прилуцьке відділення;
Алла Поплавська – Прилуцьке відділення;
Віктор Липовка – Семенівське відділення;
Євген Клименко – Семенівське відділення;
Валентина Мовчан – Сосницьке відділення;
Олексій Орехович – Сосницьке відділення;
Ніна Грицай – Сосницьке відділення;
Андрій Жинський – Чернігівське відділення;
Микола Лойко – ветеранське об'єднання;
Іван Остапенко – ветеранське об'єднання;
Володимир Шурхал – ветеранське об'єднання.

Подякою Товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві

Валерій Демченко – Чернігівське відділення;
Валерій Забіяка – ветеранське об'єднання;
Любов Сагань – ветеранське об'єднання;
Петро Устенко – Бахмацьке відділення;
Леміш Володимир – Борзнянське відділення;
Ганна Калайда – Варвинське відділення;
Віктор Пабат – Ічнянське відділення;
Галина Колесник – Ічнянське відділення;
Анатолій Дяченко – Ічнянське відділення;
Михайло Гриценко – Козелецьке відділення;
Олександр Нацик – Козелецьке відділення;
Ганна Губар – Козелецьке відділення;
Борис Чуян – Куликівське відділення;

Наталія Сподаренко – Менське відділення;
Людмила Борис – Ніжинське відділення;
Петро Захарченко – Ніжинське відділення;
Володимир Набок – Менське відділення;
Борис Войцехівський – Прилуцьке відділення;
Людмила Тимофієва – Прилуцьке відділення;
В'ячеслав Михайлишин – Носівське відділення;
Юрій Пероганич – Носівське відділення;
Тетяна Череп-Пероганич – Носівське відділення;
Іван Липовка – Семенівське відділення;
Лариса Моцар – Щорське відділення;
Іван Придуха – Сосницьке відділення;
Оксана Придуха – Сосницьке відділення.

Він допомагає

Незвичайний подарунок – виставку гравюр народного художника України Миколи Стратілата – отримали носівчани у день святого Миколая, найбільш шанованого українцями. У фойє районного Будинку культури, де експонувалося понад сто шедеврів митця, яблуку ніде було впасти. Унікальні гравюрні роботи, якими захоплювалися на міжнародних виставках у Парижі, Римі, Будапешті, Празі, постали перед земляками, вражаючи розмаїттям тематик і філігранною, неповторною авторською технікою.

будувати Храм в людській душі

Саме про це і про шлях у високе мистецтво художника-земляка йшлося у вчерг заповненому залі. Зі сцени, залитої світлом софітів, Микола Іванович, трохи хвилюючись, почав розповідати про себе: "Народився я в багатодітній сім'ї в селі Макіївка. Життя було важке, напівголодне. Але дитинство проходило на лоні благодатної природи, серед зелених левад, порослих шелюгою, колгоспних ланів, копанок, сажалок. Аби якось допомогти батькам, уже з шостого класу був підпасичем".

Згадав вдячними словами і свого вчителя Степана Михайловича Музиченка, який працював у п'ятдесятих роках у Макіївській школі і який розкрив секрети перспективи лінії і кольору, який опікувався талановитим хлопцем і став йому справжнім другом і старшим братом. За його підтримки після закінчення школи Микола вступив до Київського художньо-ремісничого училища № 16. З Києва пішов до армії. Повернувшись, навчався в поліграфічному інституті імені Івана Федорова.

Від Миколи Івановича почули, що перша його персональна виставка картин була влаштована в рідній школі, коли він навчався у 9 класі.

Зі словом подяки за велику творчу, подвижницьку і громадську роботу звернувся до Миколи Стратілата голова Носівської районної ради Анатолій Красносільський. Відзначивши його вагомий внесок у розвиток культури і духовності, нагородив славного земляка Почесною грамотою райради і райдержадміністрації.

На своєрідний стиль художника звернув увагу Почесний голова Носівського осередку Чернігівського земляцтва в Києві Віктор Черненко, виокремив його титанічну творчу працездатність, активну участь у роботі земляцтва.

Із захопленням поділилася враженнями від виставки учениця гімназії Марина Остренська.

Енергетику картин Миколи Івановича відзначив заслужений журналіст України

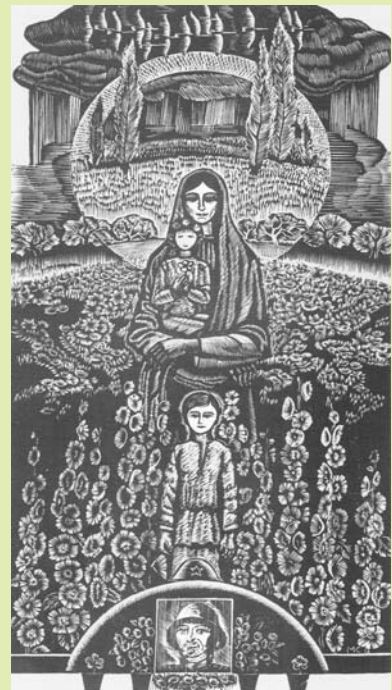
Петро Медвідь, який нагадав, що мистецтвознавці вже давно зарахували художника до когорти найвидатніших графіків України.

Зворушливі слова на адресу автора експозиції пролунали з уст заслуженого вчителя України Зої Пухи. Подякувавши за чудову виставку, вона відзначила велику роль творів мистецтва у духовному і патріотичному вихованні молоді, долучення її до культурного надбання українського народу.

У слові-відповіді Микола Стратілат подякував за теплу зустріч, за відвідання виставки, за високу оцінку його творчості. На прощання маестро подарував землякам-носівчанам кращі твори зі свого вагшого доробку.

Учасники зустрічі залишали зал з піднесеним настроєм від спілкування із живою легендою, а також дякували за створення святкової атмосфери ведучій Лілії Голінській. А в цей час у фойє, як у вулицю, було гамірно: школярі разом зі своїми вчителями уважно роздивлялися гравюри, нестримно висловлювали свої почуття, що хвилями виплескувалися з глибини душі. Серед них своїми думками про виставку, творчість Миколи Стратілата ділилися заступник голови райдержадміністрації Віктор Броварець, редактор газети "Носівські вісті" Олексій Нестеренко, голова Носівського відділення Чернігівського земляцтва в Києві Юрій Переганіч, члени земляцтва Григорій Шкробель, В'ячеслав Михайлишин і Володимир Проценко. Звільнений з обійм глядачів з яскравими квітами в руках до них приєднався розчулений Микола Іванович із дружиною і сином Андрієм. Доповнюючи один одного, говорили щиро і палко про те, що не встигли донести зі сцени.

Творчість маестро стала знаковою на межі століть. Володіючи індивідуальною манерою і стилем різьблення, Микола Стратілат розкриває не лише свій характер і душу, своє прочитання дійсності, а й виражає національні риси українців, їхній світогляд, філософію життя. Це прослідковується у всіх циклах художніх полотен: "Кобзарська криниця", "Седнівський цикл", "Мій Київ", "Запо-

ляр'я", "Храм і духовність. Святині Києва", "Свята земля" та інших. Вражає те, що майже в кожному циклі прослідковуються мотиви малої батьківщини Носівщини. Хочеться зазначити, що Микола Іванович не лише відомий графік, а й тонкий чудовий майстер акварелі. Його твори допомагають будувати Храм у людській душі, репрезентують Україну в світі, наближаючи світ до нас самих.

Під час святкування 200-річчя Тараса Шевченка, як зізнався художник, він не міг не завершити рік виставкою графічних творів для своїх рідних земляків під назвою "У серці з Великим Кобзарем". І своє слово стримав. Бо це був його святой обов'язок як Земляка, Художника і Патріота.

В'ячеслав МИХАЙЛИШИН,
заступник голови
Носівського відділення

У Андрія – дві батьківщини

За бажанням рідних Андрій похований у с. Великі Осняки Ріпкинського району. Саме там я й зустрілася з його мамою Валентиною Іванівною, яка давно стала киянкою, але після виходу на пенсію все частіше повертається до батьківської хати. Прагну подивитися в очі жінці, яка виростила прекрасного сина, дізнатися, як вона пережила втрату, як зараз почувається. Цікавлюся, чому Андрія було вирішено поховати саме тут, на Чернігівщині, адже він жив у столиці.

– Він дуже любив це село, цю хату. Тут дід з бабою жили, мої батьки, і вони з Олею часто приїздили до них. Андрій цікавився історією нашого роду. І у нас з ним були плани: зробити тут таке обійстя, аби можна було приїздити на відпочинок, – розповідає Валентина Іванівна. – Тому, коли мені зателефонували з театру Франка та спитали, де будемо ховати, я назвала Великі Осняки. Напевно, звіди й пішло, що він родом з Чернігівщини. Я спочатку уточнювала, що ні, він у Києві народився, але потім подумала: яка різниця? Нехай і в Чернігівщині буде свій герой. Так що тепер в Андрія дві батьківщини. У Києві він ходив у садочок, закінчив середню школу №73.

Кухар-залізничник, що мріяв про сцену

– Розкажіть, будь ласка, якою ваш син був дитиною, людиною. Де потім навчався, ким мріяв стати?

– Дитиною він був дуже поміркованою, навіть мудрою. Як ходити, бігати – поміркованості йому бракувало, не міг всидіти на місці. Але жодного слова неправильно він не сказав. Спочатку довго прислухався до нового слова, а потім одразу вимовляв його правильно. За ним навіть не було чого цікавого записати. Незвичайна дитина. У нас був вибір: російськомовна школа чи україномовна, а в Києві на той час майже всі були російські. Але ми вирішили так: живемо в Україні, значить, закінчуємо українську школу. Після школи він слухав програми українською на радіо, дивився телепередачі. Я не розуміла, чому? А він каже: "Вчителька сказала більше слухати, щоб розуміти мову". Одного разу прибіг додому радісний, веселий і каже: "Мамо, наша вчителька теж вміє говорити російською!"

До всього, за що він брався, ставився відповідально. Довго не міг визначитися, куди вступати, ким бути. Я

йому кажу: "Андрію, вже треба щось думати". Він спочатку хотів залишитися в школі після 9-го класу, але потім вирішив вступати до кулінарного училища.

Герой небесної сотні

Андрій МОВЧАН

Андрій Мовчан – серед тих, хто відійшов у вічність у складі Небесної сотні. Куля снайпера перекреслила всі його надії та сподівання вранці 20 лютого 2014 року. На той момент Андрію щойно виповнилося 34. Він працював майстром сцени у столичному Національному театрі Івана Франка. Був членом "Демократичного альянсу", мав купу друзів. На Майдані поруч з ним була рідна сестра Ольга – волонтер-медик.

Я була здивована: дитина ж непогано вчиться! А він каже: "Якщо до інституту не вступлю, мене заберуть до армії, а професії немає. Ким же я там

буду? Якщо вступлю, раптом мене виженуть – і знову немає професії". Я так собі подумала: "Дитина мудро розсудила". "Я ж чоловік, зможу вчитися в будь-якому віці", – аргументував він і пішов до кулінарного училища в Дарниці, став кухарем. А всі його однокласники вступили до вузів. Потім Андрій закінчив ще й залізничне училище, інститут, але це було не його. А тоді влаштувався в театр Франка.

– Як же це сталося!? Це ж зовсім інша сфера діяльності. Він цікавився театром?

– Вважаю, що це було його, він скоріше гуманітарій. Але, мабуть, раніше не відчував упевненості, що зможе вступити до театрального. Коли вже був у театрі Франка, мріяв про це.

"Андрій багато кому допоміг у житті"

– У нього були друзі в театрі? І взагалі, з якої сфери були його друзі?

– Він мав друзів в усіх сферах! Коли біля моргу ми довго чекали, коли віддадуть його тіло, а на перший день Олія його не віддали, довелось мені самій їхати до Києва, там були також і його друзі. Всі сумували, і я почала розповідати їм про Андрія. З одним хлопчиною вони в армії служили, був і ще один хлопчина, якого я не знала. Так оцей Максим сказав, що з ним сталося так, як могло бути з Андрієм після школи. Він вступив до вузу, його вигнали, тоді пішов до армії і під час служби почав займатися з Андрієм англійською. До речі, Андрій англійською володів нормально, на курсах навчався, але не встиг закінчити. А потім цей хлопчина прийшов до Андрія, щоб він допоміг вступити в залізничне училище, син допоміг, той хлопчина отримав якусь робітничу спеціальність і зараз у нього своя справа з ремонту пральних машин. І так багато кому Андрій допоміг... В яких тільки сферах у нього не було друзів! Не всі знали, що він загинув і, мабуть, ще з місяць до нього на могилу приїздили друзі, які не були на похоронах, і влітку приїздили. А це вже перестали. Дуже багато було людей! Навіть ті, з ким він уже давно не спілкувався.

"Страшно, коли плачуть чоловіки"

– Пригадуєте, як вам повідомили, що сталася ця трагедія?

– Вони з Олею були в цю ніч. Оля була волонтером медичної служби. Вони мені телефонували: "Мамо, не хвилюйся, все добре". А потім Оля повідомила: "Вже їду додому, трошки посплю, Андрій буде пізніше".

Він мав мені зателефонувати за дві години, син завжди телефонував, аби заспокоїти. Але за дві години ніхто не зателефонував, і я вже відчувала: щось не так. Наступного дня дивилася новини, виступала Ольга Богомолець, називала прізвище і місце, звідки людина, що загинула. Сказала також, що загинув один киянин. Вона не назвала прізвище, і я їй за це вдячна. На той момент у мене було враження, нібито вона заглянула мені в саме серце. Я відчула: це мій. А тоді вже зателефонували і сказали, що Андрія вже нема, і що завтра мають віддати тіло.

Прощалися з Андрієм у театрі Франка, прийшло дуже багато людей! Приїхав майже у повному складі колектив театру Заньковецької. Тоді було прощання на Майдані, а потім – біля будинку, де ми жили. На дверях під'їзду його фотографія висіла десь

до 40 днів. Дуже багато квітів там було. Тяжко, тяжко було. І зараз тяжко. Що мене найбільше вразило за цей час: чоловічі сльози. Це дуже страшно, коли плачуть чоловіки...

"Ми самі шукали докази, особисті речі, свідків"

– **Валентино Іванівно, а що встановило слідство? Чи велось воно взагалі? Наскільки ретельно? Чи покарані вбивці вашого сина?**

– Якись матеріали були зібрані, але результатів нема. Гадаю, воно їм уже не потрібно, всі вже отримали, кому що треба. Дивлюся, хто зараз прийшов до влади і дивуюся. Невже мій син в чомусь їм поступався? Може, був не так вихований? Переконана, що ні.

– **Ви розповідали, що самі з донькою добували якісь речі, докази, шукали свідків, встановлювали всю хронологію подій у той жахливий вечір. Чому вам довелося це робити самотужки?!**

– А хто буде їх шукати? Ми самі дивилися відео з Інтернету, переглядали фотоматеріали. Наприклад, є такі фото, де Оля каже, що це Андрій, а я б засумнівалася. Вона ж знає, в чому він був, тому за одягом, за взуттям узнавали. З друзів у той момент не було поряд нікого. Восстанне його бачили живим в дев'ять годин вечора. Я думаю, коли почалася стрілянина, він побіг когось рятувати. Він інакше не міг! Коли з

"Жовтневого" виходив "Беркут", якась куля поцілила мого сина. Ми встановили всі події...

На поминки – на 9 днів і на 40 днів – підготували фільм, аби показати друзям, колегам, все, як воно відбувалося. Цей фільм важко дивитися. Всі бу-

ли вражені. Ще зробили два комплекти фото – один для Києва, другий – для Чернігова, бо поминки були і тут, і там, запрошували хлопців з "Демальянсу", "Самооборони", розвісили фото на стінах у залі, люди їх порозбирали. Зараз збираємо матеріали до купи і готуємо фільм на роковини. В пам'ять про мого сина.

"Інколи від уваги буває незатишно"

– **Бачу у вас на столі ескіз пам'ятного знаку, значить, є й такі наміри вшанувати пам'ять Андрія, чия це ініціатива?**

– Це ініціатива адміністрації Ріпкинського району, до мене приходив голова сільради, приніс цей проект, щоб я подивилася, погодилася, щоб ми фотографію надали, запропонували напис. Знаєте, інколи буває важко від уваги, незатишно. Тоді за місяць-два, коли біля двору зупинялася машина, я вже знала, що це до мене, і мені було від того погано. Вразив один чоловік. Прийшов до мене, запитує: "Андрій ваш син?" А я не відповідаю, щоб не заплакати. Він кілька разів перепитав, доки я збиралася з силами. "Так, – кажу, – Андрій – мій син". Він висловив мені співчуття і дає гроші. Я відмовляюся, а він каже: "Будь ласка, поставте свічку в церкві!" Я запитала: "Від кого?" А він навіть не сказав, від кого.

– **Напевно, вам співчуває дуже багато людей, матерів і батьків. А де цей пам'ятник буде встановлений вже відомо?**

– Це на наш розсуд залишили. Я вважаю, що біля дому не потрібно, а там далі по вулиці є колишній Будинок культури, поруч майданчик, то там буде доречно. Там навесні висадять алею і назвуть іменем Небесної сотні.

– **Пані Валентино, як вважаєте, яка допомога першочергово потрібна родинам загиблих?**

– Мені особисто нічого не потрібно! Я вже ніколи не буду жити тим життям, яким жила раніше. Сьогодні погляд зупинився на магнітику на холодильнику: "Любій матусі". Це від Андрія. Він завжди таку увагу виявляв, тепло з ним було. Важко пережити таку втрату. А родинам, в яких є дітки, держава та громада мають допомагати, доки вони виростуть. Андрій також мріяв про свою родину, про діток...

– **У вас є ще донька Оля, і вона обов'язково подарує вам онуків! Я переконана, що в цій хаті це звучатиме дитячий сміх. Я вам цього щиро бажаю! Валентино Іванівно, а ви усвідомлюєте, що ваш син – герой?**

– Він для мене син. Герої – це для всіх, інші вважають його героєм, і це дійсно так. Коли ми прощалися з Андрієм в Чернігові, жінки поруч плакали і казали мені: "Ваш син – герой". "Знаєте, мені не потрібен герой, я б хотіла, щоб він залишився для мене сином", – відповіла я.

Згідно Указу Президента України Петра Порошенка від 13 листопада 2014 року № 872 щорічно в Україні 21 листопада відзначається День Гідності та Свободи. Цього дня голова райдержадміністрації Ірина Вовк разом зі своїм заступником Світлоною Ткаченко, начальником відділу інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю апарату райдержадміністрації Зінаїдою Пінчук побували в селі Великі Осняки, де здійснили покладання квітів до могили Андрія Мовчана. Вони запалили свічки та вшанували його пам'ять молитвою і хвилиною мовчання.

Вікторія СИДОРОВА,
Чернігів
Фото автора

НАШ ГОЛОВА

Господарювати в одному з найбільших сіл Бобровицького району випало шанованому односельчанинамі досвідченому господарнику Володимирі Левченку.

Володимир Васильович народився 1 січня 1949 року. Після закінчення середньої школи ім. П.Г. Тичини в с. Піски Бобровицького району закінчив сільсько-господарський технікум, а потім без відриву від виробництва в 1979 році Білоцерківський сільськогосподарський інститут, отримавши ступінь вченого агронома. Пройшов трудовий шлях від агронома до голови колгоспу. За високі виробничі показники, ударну працю в 1977 році був нагороджений медаллю "За трудове отличие".

З 1984 р. 24 роки пропрацював начальником Новобасаньської дільниці електрозв'язку Чернігівської філії "Укртелекому". За значний особистий внесок у розвиток телекомунікацій України та товариства в 2006 році був нагороджений нагрудним знаком "Почесний працівник ВАТ "Укртелеком".

Наприкінці 2005 року в селі був створений кооператив з газифікації села. Головою кооперативу громада обрала Володимира Васильовича. За шість місяців 2006 року була проведена велика робота, а саме: підведено до села 6,5 км газопроводу високого тиску, по селу прокладено 64 км вуличних газопроводів, встановлено 1100 прибу-

динкових цокольних вводів. А 21 вересня 2006 року на "День села" в село прийшов газ, який урочисто запалили в центрі біля обеліску Слави та в помешканнях громадян.

В жовтні 2010 року громада обрала Володимира Левченка сільським головою. З того часу в селі відбулося чимало змін на краще. Незважаючи на важку економічну кризу в країні, с. Нова Басань росте і розвивається. На території функціонують дві школи, навчально-виховний комплекс, лікарня, лісництво, відділення Прилуцької ДЕУ, 24 торгові точки. Працюють спеціалізовані магазини: "Книги", "Господарчі товари", "Продовольчі товари", 2 заклади громадського харчування загального типу на 200 та 80 посадкових місць. У сфері побутового обслуговування надаються послуги з ремонту взуття. Відкриті і працюють 2 аптеки та ветеринарний кіоск. Функціонує мале підприємство "Арокс", яке виготовляє вентиляційні труби, сміттепроводи, огорожі.

Територіальна громада тісно співпрацює з керівниками місцевих сільськогосподарських підприємств ТОВ "Наташа-Агро", ФГ "Незалежність" та ФГ "Земледар" щодо залучення коштів для

вирішення соціальних та інших потреб територіальної громади.

Велику підтримку і фінансову допомогу селу надає наш основний інвестор – Український аграрний холдинг, в складі якого ТОВ "Наташа-Агро" та їх керівники – заступник генерального директора Українського аграрного холдингу Шаманський Олександр Петрович, генеральний директор ТОВ "Наташа-Агро" Мороз Олександр Петрович. За 4 роки співпраці інвестор залучив майже 1 мільйон коштів для вирішення потреб територіальної громади. І як результат – село охайне, вулиці чисті, прогрієдировані, парки та сквери доглянуті, вулиці освітлені сучасними енергозберігаючими лампами.

В жовтні 2012 року в селі відзначали новосілля новозбудованого приміщення школи I–III ступенів на 306 учнів.

На підвідомчій території працює будинок культури та бібліотека. Хоровий, вокальний та танцювальний гуртки чарують жителів нашого села, району та сусідніх районів області.

В центрі села діє храм УПЦКП, в якому дбають про духовний розвиток парафіян громади.

Новобасаньська сільська рада за результатами обласного конкурсу "Краща сільська рада" за 2013 рік нагороджена дипломом та грошовою премією за зайняте II місце серед сільських рад області.

Мое рідне село! Воно справді зігриває душу і серце кожного з нас. І де б ми не були, де б не проживали, невидимі промінчики притягують нас до себе, кличуть із далеких доріг до отчого дому.

Своїми повсякденними справами В.В. Левченко довів, що тільки плідною працею та спільними зусиллями можна досягти високих результатів.

А мрій і задумів ще дуже багато, однак найголовніше – щоб був мир і спокій в нашій неньці Україні, щоб Нова Басань була заможним, найкращим і найзатишнішим селом в Україні.

Свого часу в Україні було встановлено День вшанування учасників бойових дій на території інших держав, який відзначається 15 лютого і є останнім днем довготривалої і жорстокої афганської війни, 26-річчя закінчення якої відзначають і на нашій Чернігівщині.

За час афганської війни Чернігівщина втратила 118 своїх земляків (у тому числі 2 військовослужбовці до цього часу вважаються безвісти зниклими), з них офіцерів – 15, прапорщиків – 8, сержантів – 23, солдат – 71. В Чернігівській

області немає жодного району, сім'ї якого не зачепило лихо афганської війни.

Першим із наших земляків, які виконували свій інтернаціональний обов'язок в Афганістані, загинув військовий радник Здоровенко Іван Григорович ще до введення обмеженого контингенту військ СРСР, 12 грудня 1979 року. Він похований у селі Дідівці Прилуцького району. Останнім із наших загиблих земляків став молодший сержант Яцухно Валерій Костянтинович, який загинув 11 грудня 1987 р. Він похований у селі Городище Менського району.

Станом на квітень 2014 року на Чернігівщині проживало 3158 учасників бойових дій в Афганістані, із них 704 є інвалідами та 2346 учасниками бойових дій на території інших держав, з яких 190 визнані інвалідами. Крім того, ветерани опікуються 160 сім'ями загиблих та померлих в Афганістані та 43 сім'ями загиблих та померлих в інших "горячих точках". На кінець 2014 року близько 500 ветеранів померло від ран та захворювань. Така сумна статистика.

Ветерани афганської війни в нелегкому сучасному цивільному житті повсякденно виявляють мужність, поміркованість, організованість. Об'єднавшись в міцну, добре структуровану громадську організацію ветеранів-афганців Чернігівщини, яку очолює Станіслав Вихров, плідно і конструктивно співпрацюють з державними органами у вирішенні питань ліквідації наслідків афганської війни, у патріотичному та інтернаціональному вихованні молоді.

Тільки разом ми сила!

Сергій КУДІН,

керівник ветеранського об'єднання

Колись великий Тарас Шевченко писав:

*У всякого своя доля
І свій шлях широкий...*

Ці слова найвищою мірою підходять і до мого земляка Миколи Мірошніченка. Рід у нього хліборобський. Важкі випробування судилися йому. Материн батько був розкуркулений і висланий з рідної Чернігівщини. На руках бабусі залишилося семеро малолітніх дітей. Тодішня влада вигнала всіх їх із хати, забувши двері до неї. Добре, що знайшлися мужні люди, які не побоялися прихистити приречених на загин земляків. Згодом мабуся в тій чужій хаті й померла. Але не підпустила смерть до жодної дитини. Так вони й пішли в життя кожен власною стежкою. Через багато років, коли канув у лету осоружний більшовицький лад, зібралися три внуки Мірошніченки – Микола, Віталій і Володимир – та й встановили пам'ятний камінь на рідному дворі.

Встановили для майбутніх поколінь. Як знак вдячності землякам, що не дозволили умертвити їхніх предків.

Микола – середній з трьох братів. Всі вони топтали перші стежки в степовому селі Лихачів на Носівщині. Там середульший закінчив школу й вступив до Ніжинського медучилища. Пішов шляхом свого дядька, що навчався там у час війни. Щоправда, диплом із німецьким гербом відрізав йому шлях до роботи за фахом. Та небожу це вже не загрожувало, і він поринув у цікавий світ древнього міста. Спеціальна література, багаті фонди міських книгозбірень – все формувало світогляд свідомого українця. Ще й нині в пам'ятку трагічні сторінки української історії, вчитані з роману З. Тулуб "Людолови". Тоді ж і перші патріотичні вірші написалися, лейтмотивом яких стала думка про неминучість нас-

У пошуках долі

тання української державності. Мабуть, за це й поплатився, коли замість "чорвоного" диплома отримав звичайний – справцював пильний нагляд.

Далі була армійська служба в Уральському військовому окрузі, яка залишила в пам'яті більше відрази до національного приниження. Отож мусив мовчки терпіти різні приниження, а тишком-нишком викладати на папері сокровенні рядки віршів. Мабуть, вони й повели демобілізованого рядового до Київського держуніверситету на філологічний факультет. Та потяг до вивчення словесності на тому й обірвався. Лише через рік життя повернуло юнака на медичні дороги, коли став студентом Тернопільського вузу.

В ті роки й там, у цьому корінному українському місті, панували великодержавні порядки. За вільнодумним студентом, що пописував обурливі вірші, встановили нагляд і на третю курсу відрахували з вузу. Зайшов Микола Мірошніченко до ректора Івана Гетьмана, а той мовив відверто: мовляв, з тебе лікаря не буде, а якщо й хочеш

вчитися далі, втайні чи то в Барнаул та Благовіщенськ, чи казахську Караганду. І подався опальний студент у Казахстан прокладати чергову життєву стежку.

Лише в новому вузі, до якого був "прийнятий умовно", відчув різницю між тим, що діялося в Україні, яка перебувала під особливим наглядом Москви, і духом вольниці. Відірваний від рідної землі, Микола й там мав можливість зустрічатися з українцями, закинутими в казахські степи в різні часи. Особливо коли почав працювати лікарем. Туга за рідним краєм не відступала, особливо коли одного разу до його рук потрапила книга без обкладинки, видана в довоєнний час у Польщі. З незламним настроєм і повернувся в Україну. Повернувся, щоб боротися за неї словом. Навіть перебираючись із місця на місце. Почав з рідного Лихачевого, далі трудився лікарем у Ніжині, Чернігові, Лосинівці, Харківській області, Носівці, Мрині, Хотянівці, Куликівці, аж нарешті "приземлився" в Києві, коли почав трудитися в студентській поліклініці.

Настав переломний для його творчості 1987 рік. Тоді Мірошніченко, пригасивши в душі гнів, засів за фундаментальну роботу, яка забрала в нього не один рік. Так і з'явилася на світ оригінальна поетична історія України під назвою "Буквар". Микола Петрович видав її не для задоволення власних амбіцій – вона служить йому як символ долі, як квінтесенція багатолітніх пошуків своєї життєвої дороги. А, як на мене, така робота буде служити і для виховання українських патріотів, що тількино вирушають на пошуки власної долі.

Віктор ЧЕРНЕНКО

Той, ХТО

ЗАВЖДИ В ДОРОЗІ

Нещодавно громадськість Чернігівщини широко відзначила 75-річчя від дня народження співця рідного краю, талановитого поета Олександра Олійника.

...Пам'ятаю його молодим журналістом, із яким доводилося пройти не одну дорогу, пам'ятаю пристрасні поетичні рядки, які звучали і в редакції "Комсомольського гарту", і в багатолюдних аудиторіях. Донині він залишається на бойовому посту, активно творячи культурологічний простір Сіверщини. Це робив він на посаді власного кореспондента Укрінформу і під час роботи в створеній газеті "Біла хата" та інших виданнях. Цим відзначався і тоді, коли був обраний членом редколегії нашої земляцької газети. А його щомісячний літературний радіожурнал "Сонячні кларнети" став одним із найпомітніших у всьому українському радіопросторі. Вітаючи багаторічного члена нашого земляцтва з ювілеєм, зичимо йому козацького здоров'я і непроминальних поетичних злетів.

Леонід ГОРЛАЧ

Вічність

Як стоплюся в щоденній роботі,
Деся присяду у затінку віт.
А птахи спочивають в польоті.
Птахам – щастя і радість політ.
Він постійно примножує сили,
Як молитва, як пісня, як стяг.
Пташа доля – наструнені крила,
А інакше немає життя.
Хай із чистого золота кліті
Повнозерні – лиш клюй собі й
млій,
Наймиліша крилатим на світі
Висота у свободі своїй.
Ні вітри, що навпроти незмінно,
Ні дощі, ані хмар каламуть
Не поставлять птахів на коліна –
На колінах птахи не живуть.
Гомінливу і здружену зграю
Не ляка потойбічністю світ,
Бо ніколи птахи не вмирають –
Вони просто кінчають політ.

Немов прочанка, що на прощу
Іде, забувши геть про все,
Маленька їжачиха просто
Себе до їжачат несе.

Їй треба перетнути трасу,
Що ніби мінне поле нам.
Нема у їжачихи часу
Подумать про людський бедлам.

Мчать депутати і міністри,

Яким і люди – лише тло,
Хутенько в супер-крісла сісти...
А їжачата хочуть їсти,
Відчутти матері тепло.

Мчать бізнесмени й шоумени:
Хто по грошву, хто по дурман.
Дбайливій їжачисі-нені
Шлях застила чадний туман.

В царя природи стільки точок
Для докладання рук і дум,
Що крихітний життя шматочок
Йому ні радість, ані сум.

Не вискнуть гальма і специну
Їжача голка не протне...
Лиха, бежалісна машино,
О, краще вбила б ти мене.

Бо що забав, законів шати –
Гріховна і духовна суть,
Якщо голодні їжачата
Додому неньку не діждуть?

Незустрінута

Юна й гнучка, як вербичка, –
Люба, чи Надя, чи Віра –
У перешитій спідничці
Два оченятка сірі.

Бігала давнім Валом,
Вулицями і площами.
Як ти мене шукала!..
Але мене не було ще.

Зимно земля холола,
Літні минали спеки.
Вирій, домівка – колом
Значили путь лелеки.

Потім тобі востаннє
Крильми махнули з висі.
Я ж бо – твоє кохання –
Тільки на світ з'явився.

Як же це прикро, Господи,
Чом обділив нас щастям?
Ми розійшлися в просторі,
Ми розійшлися в часі.

Та, народившись пізно,
Я забганку лацу:
Красне кохання в пісні,
А у житті – ще краще.

Кажуть, не раз приходимо
В світ цей з думками, мріями.
Так що наступне коло,
Може, і не розвіє нас.

Стрінемося очі в очі,
Стрінемося губи в губи.
Я цього дуже хочу,
Люба моя (чи згуба?).

Буде в нас гарна хата,
Спільна судьба – дорога.
Треба ж так небагато
Для оцього усього:
Треба тільки шукати
Вічно одне одного.

Наш Олександр Кістяківський

На тій землі, де ти народився, завжди є люди, які своїм прагненням до високої духовності створювали неповторну ауру, залишали свій штрих на полотні історії села чи міста.

Так і Олександр Кістяківський. Кожен раз відкриваються чудові риси характеру, неймовірність і особливе сприйняття світу у такої людини. Вона випромінює у навколишнє середовище любов до життя – чистоту помыслив, прагнення вдосконалити світ, змінити життя на краще.

Мало хто із сьогоденної молоді знає про нього щось суттєве. Хоча Олександр Федорович Кістяківський (1833–1885) – визначний український вчений, правник-юрист, доктор кримінального права, автор численних праць з кримінального права, історії права та судоустрою в Україні й, зокрема, систематизованого видання "Права, за якими судиться малоросійський народ" та "Дослідження смертної кари", член Старої Громади та член-кореспондент Відділу Імператорського Російського географічного товариства, який народився в селі Городище Менського району на Чернігівщині.

Завдяки ініціативі Миколи Ткача, керівника Менського відділення, та його однодумців були проведені системне дослідження надбань О.Ф. Кістяківського та велика робота з увіковічення його пам'яті. Чудово виконана скульптором Володимиром Щуром мармурова дошка з барельєфом-погруддям із бронзи встановлена 20 січня 2015 року у дворі будинку по вулиці Горького (Антоновича) 14-б у Києві, побудованому у свій

час на кошти Олександра Федоровича.

На відкриття меморіальної дошки прийшло багато людей, серед яких насамперед юристи: Юрій Шемшученко – директор інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Микола Оніщук – народний депутат кількох скликань і колишній міністр юстиції України, член кількох міжнародних правничих організацій, Сергій Білокінь – лауреат Національної премії

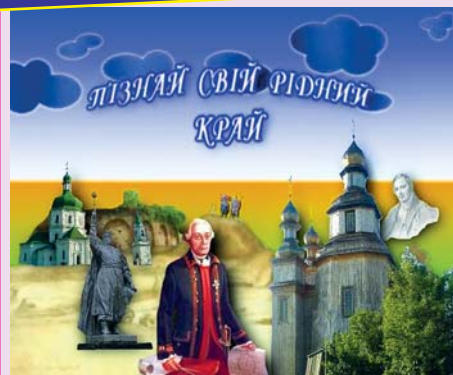
України ім. Тараса Шевченка, доктор історичних наук, Петро Андрушко – завідувач кафедри кримінального права та кримінології НУ ім. Тараса Шевченка та Володимир Дзюба – доцент кафедри, спонсор проекту Станіслав Довгий – президент МАН України, Іван Драч – Герой України, голова конгресу української інтелігенції, Олександр Бакуменко, Михайло Наєнко, Віталій Абліцов, Петро Перебийніс від Національної спілки письменників України, Євген Авраменко – рад-

ник голови Голосіївської районної в м. Києві державної адміністрації, Т. Кирізіт – родичка Кістяківських, Тетяна Літошко – виконавчий директор Чернігівського земляцтва, Віктор Яцухно – активіст Менського відділення, представники ЗМІ та інші.

На білий сніг лягли червоні гвоздики в пам'ять та пошану нашого Олександра Кістяківського...

Ганна СКРИПКА
Фото автора

Готуючись до ювілею Чернігівського району в 2008 році, я вирішив зібрати всі відеосюжети про події в сільських громадах та передати їх до місцевих шкіл. Наявні фотоматеріали теж хотілось якось об'єднати по темах та приєднати до відеоматеріалів.

ЄДИНА в області

Під час обробки зібраних матеріалів виникла ідея створення відеосерії "Відомі земляки". Фотокартки, текстова інформація, відеосюжети вже в чотирьох частинах відкривають глядачу історію людських долів.

Наш край славиться пам'ятками та цікавими сторінками історії. Наше завдання – створити оригінальні матеріали для майбутніх гостей та туристів. Саме цим я і переймався, коли просив журналістів обласного телебачення знімати фільми про села та церкви району. Дякуючи Тетяні Ільчук, Тетяні Миргородській, Ірині Воробей та членам їх знімальних груп за цей період побачили світ їх фільми про Седнів, Ведильці, Пакуль, Ладинку, Халявін, Шибиринівку та інші. Сюжети на міському та обласному телебаченнях інших журналістів можна побачити в різних розділах відеокнижки. Також маємо документальні фільми журналістів українських телевізійних каналів про земських лікарів та вчителів, Седнів, монітор "Смоленськ".

Велику допомогу при створенні відеоматеріалів надає Олександр Сілов. Його вміння працювати з сучасними технологіями сприяло тому, що маємо вже 9 лазерних дисків, де і розміщені всі згадані та інші матеріали. Ідея створення відеосюжету про зйомки художніх фільмів у селах району покладала початок нашій співпраці. Згодом півроку знадобилося на роботу над відеоматеріалами про створення Чернігівського району.

Сьогодні готуємо до презентації матеріали 9 частини нашій відеокнижки. Як завжди, новий диск отримують школи району, а також представники краєзнавчого відділу обласної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка.

Андрій КУРДАНОВ,
голова Чернігівської районної організації краєзнавців

Незадовго до свята Нового року з ініціативи Семенівського районного відділення земляцтва відбулася поїздка, яка ще задалегідь передбачала бути цікавою. Тож в Семенівці на зустріч із земляками чекали з нетерпінням.

Завершаючи ювілейний рік КОБЗАРЯ

З і святковим короваєм зустрічали в місцевій гімназії №2 Євгена Клименка, Олександра Наревського, автора цих рядків, а також відомого українського поета, лауреата Національної премії ім. Т.Г. Шевченка Леоніда Горлача.

Саме там і відбулося наше перше спілкування із земляками. Керівник Семенівського осередку земляцтва Є.Клименко привітав присутніх і передав в дарунок рідному навчальному закладу роботу відомого скульптора Петра Печорного. Тепло прий-

бібліотеці. До приїзду гостей з Києва земляки підготували концертну програму, присвячену життю і творчості Т.Г. Шевченка. Перед присутніми виступив народний ансамбль "Джерело" та учні гімназії №2. Серед пісень, які там прозвучали, були і твори на вірші відомого шевченкознавця Володимира Портянка, присвячені Великому Кобзареві. Музику до них написав місцевий композитор Анатолій Волк, який теж отримав у подарунок роботу П. Печорного з автографом майстра.

почесних відвідувачів, передав в експозицію свої книги з дарчими написами. З вдячністю прийняли твори поета також керівники гімназії і бібліотеки.

В музеї вже є стенд, присвячений народному художнику України, лауреату Національної премії ім. Т.Г. Шевченка П. Печорному, там знаходяться його твори і альбоми. Експозиція митця поповнилася і цього разу вже новими роботами. А незабаром буде оформлено куточок ще одного щиро друга Шевченкової світлиці Л. Горлача. Впевнений, що зустрічі з поетом, його щирі спілкування з глядачами надовго запам'ятаються землякам.

Хочеться сподіватись, що в недалекому майбутньому ім'я Кобзаря з'явиться і на загальноосвітній школі I – III ступенів села Жадове. Про це з великим сподіванням наголошував у своїх виступах Леонід Горlach. Справа в тому, що раніше школа носила ім'я Т.Шевченка, але, з незрозумілих причин, воно зникло з вивіски.

Тож можна з впевненістю відзначити, що ювілейний рік Кобзаря Семенівське відділення земляцтва провело достойно і на належному рівні. До організації цього свята чималих зусиль доклав начальник відділу культури і туризму Семенівського району Анатолій Єрьома. Велика йому вдячність за це і до нових зустрічей в 2015 році.

На жаль, керівники району та міста були настільки зайняті важливими зимовими справами, що не знайшли часу для зустрічі зі столичними земляками, що прибули за кілька сот кілометрів не з порожніми руками.

мали глядачі виступ Л.Горлача, який прочитав кілька своїх поетичних творів.

Така ж щира і дружня зустріч відбулася і в Центральній районній

Гості відвідали народний музей Т.Г. Шевченка, створений в Семенівці районним відділенням Чернігівського земляцтва. Там Л. Горlach написав побажання в книзі відгуків

Сергій ПАНКРАТЬЄВ

5 січня 2015 року в Чернігівському історичному музеї імені В.В. Тарновського відбулася зустріч. В центрі уваги на цей раз опинився музейний предмет – Євангеліє 1600 року у срібному окладі. Ця реліквія є найдавнішим друкованим Євангелієм у музейній збірці. Із 1993 року воно перебувало на реставрації, і за цей час виросло ціле покоління музейників, які його навіть і не бачили.

Найдавніше Євангеліє з музейної збірки

Видання побачило світ у липні 1600 року у друкарні братів Мамоничів, яка діяла у Вільно. Наявність сигнатур дозволила старшому науковому співробітнику музею Ігорю Ситому точно датувати пам'ятку, оскільки в цьому ж році, тільки у серпні, друкарня випустила ще один наклад Євангелія. У другій половині XVII століття воно було прикрашене срібною оправою.

Припускаємо, що наприкінці XVIII століття разом із іншими церковними цінностями Євангеліє потрапило до ризниці Чернігівського Троїцько-Іллінського монастиря, а вже звідти до відділу культур Чернігівського губернського музею.

Наразі не відомо, в якому стані Євангеліє дійшло до музею, але під час евакуації музейної збірки в 1941 році та повернення її в 1944 році книга сильно постраждала від замокання. Внаслідок цього розвився грибок, який знищив частину початкових аркушів, призвів до зотлілості окремих сторінок. Впродовж 20 років фахівці Національного науково-дослідного реставраційного центру України чаклували над книжкою. Змінювалися реставратори, умови, можливості. Проте, вдалося зупинити процес руйнації та відновити частини втрачених аркушів.

Окремо вже інші реставратори чаклували над срібним окладом. Згідно з дослідженнями головного зберігача фондів музею Ганни Арендар, оклад – робота українських золотарів другої половини – кінця XVII століття, вірогідно,

Кієво-Печерської лаври. Час та умови, в яких опинилося Євангеліє, наклали свій відбиток на прикраси: частина накладок відпала, деякі деталі втрачені. Окремо рахувалися наріжники, медальйони містилися не на своєму місці. Можемо собі уявити, скільки зусиль було докладено співробітниками Чернігівського державного історичного музею у 1920-х–1930-х роках для збереження цієї пам'ятки від посягань "державних збирачів дорогоцінного лому на потреби індустріалізації".

Сьогодні, нарешті, пам'ятка отримала друге життя. Євангеліє, обгорнуте малиновим оксамитом XVIII століття, являє собою книжковий блок із 406 аркушів. Книга прикрашена ініціалами, заставками та гравюрами із зображеннями євангелістів. На жаль, не всі гравюри вдалося реставрувати.

Оклад – срібний, позолочений, із

прорізним орнаментом. На верхній кришці у середнику – "Розп'яття із предстоячими" (Богородиця та Іоанн). На бічних овальних медальйонах зображені Богородиця та Архангел Гавриїл, а круглі медальйони містять сцени "Воскресіння Христового" та "Покладання Христа до труни". На трьох наріжниках (четвертий не зберігся) представлені євангелісти – Матвій, Іоанн та Лука. Причому, якщо на гравюрах, вміщених в Євангелії, символом Марка виступає орел, то на наріжнику, який майже на століття молодший, з орлом зображений Іоанн. На нижній кришці – "Свята Трійця", обабіч якої в овальних медальйонах – Авраам і Сара. Круглі медальйони містять сцени "Преображення Господнього" та "В'їзд Ісуса Христа у Єрусалим". На наріжниках представлені отці церкви – Василь Великий, Григорій Богослов, Афанасій та Іоанн.

Багато оздоблені рослинним орнаментом та птахами чотири смуги на корінці та застібки.

Таким чином, до збірки стародруків Чернігівського історичного музею імені В.В. Тарновського, яка є однією з найкращих серед українських музейних колекцій, повернулося найстаріше друковане Євангеліє.

Сергій ЛАЄВСЬКИЙ,
директор Чернігівського
обласного історичного музею
ім. В.В. Тарновського

Колись богообраними були лише древні єгиптяни та євреї. Тепер це коло розширилось до цілого золотого мільярда. До числа новообраних зарахували себе ті, хто в свій час ніс "європейську цивілізацію" аборигенам Африки, Азії, Америки. Територіально мільярд щасливчиків осів у центрі Європи та Північній Америці.

Звісно, не всім, навіть у заповідній зоні, живеться, як у Бога за пазухою. Але й не всяк, хто за її межами, бідує. Примхливе щастя не знає ні кордонів, ні національних та релігійних перепон. Приміром, мультимільярдером може стати кожен, на кого Господь вкаже своїм перстом. Будь то американець Білл Гейтс, українці Дмитро Фірташ та Ігор Коломойський чи чукча Роман Абрамович. А трильйонерів Ротшильдів, Рокфеллерів, Морганів Бог торкнувся, мабуть, усією п'ятірнею.

Обраним із обраних даровано священне право їсти з позолочених блюдечок срібними ложечками (і саме те, що входить до науково-обґрунтованого раціону: збалансовані калорії, вітаміни, мікроелементи) та жити в палацах із кондиціонерами, басейнами, численною прислугою.

Добробут золотого мільярда від зазіхань інших шести мільярдів землян надійно охороняють світовий уряд, МВФ, СОТ, Гаазький суд, уся міць НАТО.

Проте, все у світі відносно. Згідно опитувань, щасливими, попри холодний клімат, почувають себе скандинави. Їм, правда, щоб зігрітись, треба добряче таки попрацювати руками, ногами і головою. А ось ефіопи та сомалійці, мабуть, через спеку такими себе не вважають. Тому й гинуть щорічно десятками тисяч від голоду та хвороб. В Україні ж обділених щастям співгромадян, які щорічно добровільно зводять рахунки з життям, утричі більше, ніж загинуло за дев'ять років війни в Афганістані.

Найуспішніші члени клубу "Золотий мільярд" (як західного, так і

східного обряду) хизуються витонченим розумінням кулінарних шедеврів французької, італійської, японської кухні. Обранці долі знаються не лише на елітній кулінарії, а й на хороших туалетах. Приміром, таких, як у деяких містах Німеччини. Одномісна кабінка громадського вуличного біотуалету – стерильно чиста, нашіпигована датчиками і керується комп'ютером. За монетку в

Багатьом нашим гастарбайтерам за шенгенським парканом у цьому плані повезло більше. Ті, що виносять горщики з-під евростарців, навіть у робочий час можуть скористатися пристойним евронужником.

Найспритніші лазутчики з числа вітчизняних мільярдерів і мультимільйонерів уже побували в країнах золотого мільярда інкогніто. Вивідали там найголовніші євротажниці: почім нерухомість на підставних осіб, як проникнути зі своїми мільярдами у надійний банк, де приземлити у разі потреби свій літак. Найщиріші пошепки вже переповідають секрети особливо довірливим: шенгенська зона буцімто переповнена альтруїстами, які тільки й мріють поділитись із кимось награваним. Та поки що не знають з ким. А тут і ми – з голлим задом!

У світових ЗМІ постійно циркулюють чутки про небачену щедрість окремих багатих країн та їхніх офіційних осіб. Приміром, про мільярди американських доларів, дарованих на організацію та підтримку "революцій" у Лівії, Єгипті, Сирії, Грузії тощо.

А ось допомога київському євромайдану США обійшлася всього в п'ять чи шість доларів. Це витрати на півтора кілограма печива, яке пані Вікторія Нуланд від держдепартаментських щедрот особисто роздала майданівцям. Правда, кажуть, що і цю суму їй вдалося заощадити. Нібито дармового печива назмітала зі столів дипломатів після вранішнього чаювання прибиральниця американського посольства.

Майданну стихію, розбурхану минулою владою, намагається вгамувати вже нова влада. У підсумку кожен таки отримав своє: олігархи – бублик, революціонери – дірку від бублика. З такими милими нашому серцю символами халявного щастя, як манна небесна, блюдечко з голубою крайкою і омріяним членством у клубі "Золотий мільярд" доведеться тимчасово розстатися. До другого прирешеться.

Валерій ДЕМЧЕНКО

ЗОЛОТИЙ

МІЛЬЯРД

2 євро двері автоматично відчиняються, вмикається світло, кабінка замикається. І відчиняється лише тоді, коли відвідувач, зробивши свою справу, злив воду, закрив кришку унітаза, вимив руки і висушив їх феном. Якщо хоч одна із запрограмованих операцій не відбулася (або порушений їхній алгоритм), сидіти тобі в туалеті? допоки емпіричним шляхом не навчишся користуватися чудо-технікою.

Із одного мільярда двохсот мільйонів індусів, що компактно проживають у тропіках і субтропіках, теж далеко не всім пощастило так, як їхньому співвітчизнику Лакшмі Мітталу (власнику "Криворіжстали"). Їхній харчовий раціон, гардероб та архітектура житла жодну уяву не вражають. А вісімсот мільйонів (!) індусів ніколи в житті не користувалися будь-яким туалетом (бодай таким, як у декого із нас на скромній "дачі").

ОТЧИЙ ПОРІГ

Шеф-редактор
Віктор ТКАЧЕНКО
Головний редактор
Леонід ГОРЛАЧ
Засновник: товариство
"Чернігівське земляцтво"
в м. Києві

Газета зареєстрована Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 06.XI.2001 р.
Реєстраційне свідоцтво: серія KB №5594
Передплатний індекс 37630
Адреса редакції: 02660, Київ, Броварський проспект, 15, тел. 206-87-12
Контакти: www.chz.org.ua, e-mail: otporig@ukr.net

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

В.В. Ткаченко, В.І. Авдєєнко, Л.Н. Горлач (Коваленко), А.Л. Курданов, Т.А. Літошко, П.І. Медвідь, О.Ф. Орехович, Ю.А. Русанов, М.М. Ткач, В.В. Пушкарєв, В.Є. Устименко, М.І. Халимоненко.

За достовірність фактів, точність імен і прізвищ, географічних та історичних реалій відповідають автори публікацій.

Передрук тільки з відома видання. Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Літературний редактор **Ганна Скрипка**. Комп'ютерний набір **Ганна Скрипка**.

Верстка, дизайн **Оксана Кисленко**.

Надруковано та зверстано на замовлення товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві у КП "Редакція журналу "Дім, сад, город". Тираж 1000.